

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Jaroslava Hubáčka a JUDr. Ludmily Valentové v právní věci žalobce: **Mgr. F. Š.,** zastoupený Mgr. René Gemmelem, advokátem se sídlem K. Sliwky 126/18, Karviná - Fryštát, proti žalovanému: **Krajský úřad Plzeňského kraje,** se sídlem Škroupova 18, Plzeň, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 31. 10. 2011, č. j. 17 A 30/2011 – 36,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Krajský soud v Plzni rozsudkem ze dne 31. 10. 2011, č. j. 17 A 30/2011 - 36, zamítl žalobu podanou žalobcem (dále jen „stěžovatel“) proti rozhodnutí Krajského úřadu Plzeňského kraje, odbor dopravy a silničního hospodářství (dále jen „krajský úřad“) ze dne 7. 2. 2011, č. j. DSH/1405/11, kterým bylo zamítnuto odvolání stěžovatele a potvrzeno rozhodnutí Městského úřadu Klatovy, odboru dopravy – dopravního úřadu (dále jen „městský úřad“) ze dne 2. 11. 2010, č. j. OD/9656/10/Kk, jímž byl stěžovatel uznán vinným ze spáchání přestupku proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích podle ust. § 22 odst. 1 písm. f) bod 4 zákona č. 200/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o přestupcích“), kterého se dopustil porušením ust. § 18 odst. 3 zákona č. 361/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o silničním provozu“). V odůvodnění rozsudku krajský soud uvedl, že předně řešil otázku, zda přestupkové řízení bylo skutečně zatíženo stěžovatelem vytýkanými vadami. Podle krajského soudu nelze akceptovat jeho názor, že městský úřad konal ústní jednání dne 27. 10. 2010 od 15:30 h, aniž byli stěžovatel a jeho zástupce řádně vyrozuměni, tedy v

rozporu se zákonem. Z obsahu správního spisu je evidentní, že městský úřad opakovaně stěžovatele předvolával k ústnímu jednání. V prvních třech případech byla městskému úřadu doručena vždy krátce před stanoveným termínem jednání omluva stěžovatele zdůvodňovaná zdravotními okolnostmi a v posledním případě se omluvil jeho zástupce s poukazem na jiné kolidující jednání. Ačkoliv pro stanovení dalších termínů ústního jednání zvolil městský úřad poněkud nestandardní způsob, když určil celkem čtyři konkrétní dny (18. 10., 20. 10., 25. 10. a 27. 10. 2010) a pro začátek jednání stanovil půlhodinové rozmezí (v době od 14:00 h do 15:30 h) s tím, že volbu skutečného termínu provedení ústního jednání fakticky ponechal na stěžovateli, nelze stěžovatelem problematizovanému termínu 27. 10. 2010 od 15:30 h z hlediska konkrétnosti opodstatněně nic vytknout. V předvolání doručenému zástupci stěžovatele dne 7. 10. 2010 bylo výslovně sděleno, že nedostaví-li se „bez řádné omluvy a uvedení důvodů ... v žádném z uvedených termínů jednání, bude ústní jednání konáno ... ve středu dne 27. 10. 2010 od 15:30 hod.“. Ze správního spisu nevyplývá, že by se stěžovatel nebo jeho zástupce v některém z uvedených termínů k jednání dostavil, případně svou neúčast omluvil. Takovou skutečnost netvrdil ani v odvolání ani v žalobě. Nevyužil-li stěžovatel právo zvolit si některý ze čtyř termínů, nemohl městský úřad porušit jeho právo na řádné projednání věci tím, že konal ústní jednání dne 27. 10. 2010 od 15:30 h v jeho nepřítomnosti. Tento termín jako nejzazší, konkrétní a pevně stanovený byl stěžovateli, resp. jeho zástupci, výslovně a s dostatečným předstihem sdělen, předvolání obsahovalo náležitosti stanovené v ust. § 59 věta třetí zákona č. 500/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „správní řád“), stejně jako poučení o následcích pro případ, že se stěžovatel nedostaví. K porušení procesních ustanovení tudíž nedošlo. Rovněž stěžovatelovu námitku, že nemohl-li se z objektivních důvodů zúčastnit výslechu svědků dne 23. 7. 2010, byl zkrácen na právu klást dotazy, dohlédnout na řádný průběh jejich výslechu a protokolaci jejich výpovědi, a z takto nezákonně získaných důkazů nelze vycházet, nepovažoval krajský soud za důvodnou. Stěžovateli bylo k tomuto ústnímu jednání zasláno předvolání, které mu bylo podle doručenky jako nevyzvednutá zásilka vloženo do schránky dne 21. 7. 2010. Stěžovatel se omluvil telefonicky a e-mailem těsně před jednáním s tím, že má v uvedený den absolvovat vyšetření u lékaře. Městský úřad stěžovateli sdělil, že oprávněnost omluvy posoudí až po obdržení příslušných podkladů, avšak výslech svědků provede, což také učinil. Následně doručený poukaz k vyšetření postrádal řadu zásadních údajů, především datum plánovaného vyšetření a datum jeho vystavení, stejně jako razítko a podpis lékaře, který poukaz vystavil. V nepřítomnosti obviněného z přestupku lze podle ust. § 74 odst. 1 zákona o přestupcích věc projednat mimo jiné tehdy, jestliže se k projednání nedostaví bez náležité omluvy nebo důležitého důvodu. Jakkoliv městský úřad podnikl řadu dalších kroků k tomu, aby se ústní jednání konalo za přítomnosti stěžovatele, k omluvě přistoupil v tomto případě velmi benevolentně, neboť ji rozhodně nelze kvalifikovat jako omluvu náležitou. Zákonný požadavek „náležité“ omluvy nemůže být naplněn pouze tím, že stěžovatel kontaktoval správní orgán před zahájením ústního jednání, omluvil svoji neúčast a sdělil určitý důvod, nýbrž také (a především) tím, že jim tvrzenou překážku bránící účasti při ústním jednání řádně doloží. Zaslaný poukaz k vyšetření, na kterém není uveden ani termín vyšetření, rozhodně nesplňuje požadavek „náležité“ omluvy. Materiálně nepochybně tedy byly splněny zákonné podmínky pro projednání věci v nepřítomnosti stěžovatele, a tedy i pro provedení výslechu svědků. Výslech svědků nelze proto považovat za důkaz získaný nezákonně. Krajský soud dále odmítl stěžovatelovo tvrzení, že byl zkrácen na právu

seznámit se s výsledky řízení a před rozhodnutím se k provedeným důkazům vyjádřit. Stěžovatel byl v předvolání ze dne 27. 9. 2010 mimo jiné poučen, že „v průběhu nařízeného ústního jednání správní orgán provede dokazování, po jehož ukončení bude mít možnost vyjádřit se ke všem podkladům pro vydání rozhodnutí (§ 36 odst. 3 správního řádu)“. Protože prvoinstanční rozhodnutí bylo vydáno dne 2. 11. 2010, měl od 27. 10. 2010 do tohoto data možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí, neboť správní spis již nebyl doplňován. Pro určení nového samostatného termínu pro seznámení se se spisem neexistoval žádný důvod. O své významné procesní právo nebyl stěžovatel ukrácen vadným procesním postupem městského úřadu, nýbrž se o něj připravil sám zvolenou procesní taktikou. Jeho postoj v průběhu celého přestupkového řízení, zejména opakované a dílem problematické omluvy a nevyužitá nadstandardní možnost přizpůsobit si termín ústního jednání svým možnostem, totiž jednoznačně svědčí o obstrukčních snahách či záměru stěžovatele působit průtahy v řízení s cílem dosáhnout zániku odpovědnosti za spáchání přestupku. Ani v posledním žalobním bodu, ve kterém za nezákonné důkazy označil svědecké výpovědi policistů pro nerespektování povinnosti mlčenlivosti vyplývající z ust. § 45 odst. 1 písm. c) zák. č. 361/2003 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o služebním poměru“), krajský soud stěžovateli nepřisvědčil. Zvláštním právním předpisem, který ve smyslu ust. § 45 odst. 1 písm. c) zákona o služebním poměru stanoví „jinak“, je podle názoru krajského soudu zákon č. 273/2008 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o Policii ČR“). Z citovaných právních úprav je nutné dovodit, že správní řád u osoby v procesní pozici svědka podmiňuje poskytnutí informace o skutečnostech chráněných zákonem uznanou povinností mlčenlivosti zproštěním povinnosti mlčenlivosti příslušným orgánem, případně osobou, v jejímž zájmu je mlčenlivost stanovena. Zákon o služebním poměru podmiňuje poskytnutí informace, o které se dozvěděl příslušník bezpečnostního sboru při výkonu služby, zproštěním povinnosti mlčenlivosti služebním funkcionářem. Zákon o Policii ČR kromě zproštění povinnosti mlčenlivosti příslušným orgánem normuje výjimku, neboť v ust. § 115 odst. 3 jsou policisté, a další uvedené osoby, vůči vyjmenovaným orgánům a k uvedeným účelům zproštěni povinnosti mlčenlivosti přímo ze zákona. Zákon o Policii ČR je ve vztahu k předchozím v otázce úpravy zproštění povinnosti mlčenlivosti právním předpisem speciálním. K otázce výpovědi policisty jako svědka o skutečnostech, se kterými se seznámil při plnění úkolů policie, se vyjádřil Nejvyšší soud v usnesení ze dne 12. 1. 2011, sp. zn. 7 Tdo 1429/2010. Krajský soud v této souvislosti poukázal také na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2009, č. j. 1 As 96/2008 - 115. Správní organy projednávající přestupky sice nejsou explicitně uvedeny ve výčtu orgánů v ust. § 115 odst. 3 zákona o Policii ČR, ale podle názoru krajského soudu policista nemusí být před svým výslechem v procesní pozici svědka v přestupkovém řízení zproštěn podle odst. 4 citovaného ustanovení povinnosti mlčenlivosti. Je namístě postupovat cestou analogie práva a dovodit, že výjimka z obecného pravidla zprošťování povinnosti mlčenlivosti založená v ust. § 115 odst. 3 zákona o Policii ČR dopadá i na přestupkové řízení a policisté jako svědci jsou v tomto řízení zproštěni povinnosti mlčenlivosti ex lege. Přestupkové řízení je řízením o trestním obvinění, tedy o protiprávním jednání delikventa, které je postižitelné trestem. Správní orgány projednávající přestupky, stejně jako orgány činné v trestním řízení, potřebují údaje, které se policisté dozvěděli při výkonu služby, k plnění svých úkolů, tj. k vyvození trestní odpovědnosti (v širším slova smyslu) vůči osobám dopouštějícím se protiprávních jednání různého stupně společenské nebezpečnosti. Analogie práva není na újmu obviněného, protože umožní zjistit stav věci, o němž nejsou

důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad úkonu s požadavky uvedenými v ust. § 2 správního řádu v časově přijatelnějším horizontu. Výpovědi svědků - policistů tak považoval krajský soud za důkazy získané v souladu se zákonem.

Proti tomuto rozsudku podal stěžovatel v zákonné lhůtě kasační stížnost z důvodů uvedených v ust. § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s. V kasační stížnosti namítal, že městský úřad konal ústní jednání dne 27. 10. 2010 od 15:30 h, aniž by byl stěžovatel řádně předvolán. Správní orgán pouze navrhl termíny ústního jednání a patrně očekával, že si konkrétní termín stěžovatel zvolí sám. V žádném případě však nenařídil ústní jednání na konkrétní pevně stanovený termín. Navíc dne 27. 10. 2010 konal ústní jednání až od 15:30 h, tedy v době, kterou ani v rámci možných termínů nenavrhl. Toto ústní jednání se tak konalo v rozporu se zákonem. Nelze akceptovat argumentaci krajského úřadu, že stěžovatel byl předvolán na dny 18. 10., 20. 10., 25. 10. a 27. 10. 2010 s tím, že pokud se v žádném termínu nedostaví, uskuteční se ústní jednání dne 27. 10. 2010 v 15:30 h. Předvolání k ústnímu jednání musí být vždy stanoveno na konkrétní termín. Nemůže být stanoveno neurčitým způsobem, který zvolil městský úřad. Na takto neurčité předvolání není povinnost se dostavit. Sdělení, že ústní jednání proběhne dne 27. 10. od 15:30 h za podmínky, pokud se stěžovatel nedostaví k ústnímu jednání dříve, nelze považovat, za řádné předvolání k jednání. Městský úřad proto nemohl ústní jednání dne 27. 10. 2010 od 15:30 h konat. K této námitce krajský soud chybně uvedl, že ústní jednání bylo nařízeno na termíny 18. 10., 20. 10., 25. 10. a 27. 10. vždy na 14:00 h. Tento závěr nemá oporu v důkazech. Předvolání je koncipováno tak, že ve dnech 18. 10., 20. 10. a 25. 10. se bude ústní jednání konat kdykoliv, pouze dne 27. 10. se bude konat od 14:00 h. Všechny termíny jsou pak stanoveny alternativně, což vytváří zjevnou neurčitost. Stěžovatel dále namítal, že městský úřad při skutkovém hodnocení vycházel z výpovědí policistů S. a K., které vyslechl u ústního jednání dne 23. 7. 2010, ač v tomto termínu musel stěžovatel absolvovat lékařské vyšetření, což řádně doložil, a proto se výslechů z objektivních důvodů nemohl účastnit. Městský úřad mu tak odňal možnost klást svědkům dotazy a dohlédnout na řádný průběh výslechů, aby svědkům nebyly kladeny sugestivní a kapciózní otázky a aby protokolace jejich výpovědí byla správná. Za této situace výslechy svědků proběhly nezákonně a k jejich obsahu nelze přihlížet. Závěr, že stěžovatel důvod neúčasti u ústního jednání řádně nedoložil, pro něj představuje novum. Správními orgány nebylo nikdy namítáno, že by absolvování lékařského vyšetření nedoložil, nikdy nebyl vyzván, aby tuto skutečnost jakkoliv doplňoval. Za stavu, kdy nelze z výpovědí policistů vycházet, je zde zásadní důkazní nouze nejen k tomu, zda se stěžovatel vytýkaného jednání dopustil, ale dokonce i k tomu, že vůbec ke skutku došlo. Stěžovatel dále namítal, že mu nebyla dána možnost seznámit se s výsledky dokazování před vydáním napadeného správního rozhodnutí. Již z textu „předvolání“ ze dne 27. 9. 2010 je zjevné, že městský úřad hodlá po konání ústního jednání dne 27. 10. 2010 v 15:30 h vydat rozhodnutí. V době, kdy ještě procesně neprovedl jediný důkaz, tak předjímal důkazní hodnocení a stavil na jisto, že meritorně rozhodne v nepřítomnosti stěžovatele, aniž by mu dal možnost se vyjádřit. Správní orgán nemůže dopředu vědět, jak se bude dokazování vyvíjet a jak bude jednotlivé důkazy skutkově a právně hodnotit. Teprve po provedení dokazování může správní orgán seznat dokazování za skončené a teprve pak se „zrodí“ právo obviněného k závěrečnému vyjádření. Když už správní orgán dne 27. 10. 2010 ústní jednání konal, měl stěžovateli nebo jeho právnímu zástupci zaslat protokol z jednání a sdělit, že dokazování považuje za skončené a uděluje možnost k závěrečnému vyjádření. Pokud tak městský úřad neučinil,

zkrátil stěžovatelovo právo na řádné projednání věci. Závěrem stěžovatel namítal, že krajský soud posoudil dovolenost výslechu policistů a jejich povinnost mlčenlivosti v rozporu se zákonem. Text „nestanoví-li zvláštní předpis jinak“ v ust. § 45 odst. 1 písm. c) zákona o služebním poměru se týká pouze věty za středníkem, konkrétně textu „to neplatí“, nikoliv před středníkem. Je pravidlem, že povinnost mlčenlivosti padá při zproštění služebním funkcionářem, ale zvláštní zákon může stanovit případy, kdy ani služební funkcionář nemůže příslušníka povinnosti mlčenlivosti zprostit, a kdy tedy povinnost mlčenlivosti platí za každých okolností. Navíc, jak podotýká i krajsky soud, ust. § 115 zákona o Policii ČR zprošťuje policistu povinnosti mlčenlivosti ex lege pouze ve vztahu k taxativně vyjmenovaným státním orgánům, mezi něž městský úřad nepatří. Rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 7 Tdo 1429/2010 hovoří o zproštění povinnosti mlčenlivosti ex lege u policistů vyslýchaných v trestním řízení a nikoliv ve správním řízení. Proto na daný případ nedopadá. Rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 As 96/2008 se pak týká práv obviněného ve správním řízení, která je nutno dovodit analogicky z řízení trestního jako je např. presumpce neviny či aplikace toho právního předpisu, který pro obviněného výhodnější z hlediska časové platnosti. Rozhodně z tohoto rozhodnutí nelze dovodit k tíži obviněného rozšíření orgánů, u nichž podle ust. § 115 zákona o Policii ČR jsou příslušníci zproštěni povinnosti mlčenlivosti ex lege, i na správní orgány. Význam chráněného zájmu v případě trestního řízení je nepochybně vyšší než u řízení správního. Je proto logické, že zákon ex lege zprošťuje povinnosti mlčenlivosti policisty ve vztahu k orgánům činným v trestním řízení a nikoliv v řízení správním, čímž jen potvrzuje diferenci významu chráněných zájmů v řízení trestním a správním. Zájem chráněný ve správním řízení není takového významu, aby ex lege prolamoval povinnost mlčenlivosti policistů. Policisté proto byli ve správním řízení i z důvodu nezákonného porušení povinnosti mlčenlivosti vyslechnuti protiprávně a k jejich výpovědím přihlížet nelze. Na základě výše uvedených skutečností stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud zrušil napadený rozsudek krajského soudu a věc mu vrátil k novému projednání a rozhodnutí.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v souladu s ust. § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnil stěžovatel v podané kasační stížnosti, a přitom sám neshledal vady uvedené v odstavci 4, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Z obsahu správního spisu vyplývá, že stěžovatel řídil dne 24. 3. 2010 v 15:00 h po silnici č. I/22 ve směru od obce Zavlekov na Klatovy osobní automobil tovární značky Subaru Legacy, reg. zn. X. Na volném úseku silnice mimo obec s maximální dovolenou rychlostí 90 km/h mu byla hlídkou Policie České republiky, Dopravního inspektorátu Klatovy naměřena silničním laserovým rychloměrem MicroDigiCam LTI rychlost jízdy 122 km/h, tj. po odečtu tolerance 118 km/h. Se stěžovatelem bylo proto sepsáno oznámení o přestupku, do kterého uvedl, že nesouhlasí. Oznámení o přestupku bylo spolu se spisovým materiálem zasláno městskému úřadu jako správnímu orgánu I. stupně, který příkazem ze dne 21. 5. 2010 uznal stěžovatele vinným ze spáchání přestupku proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích podle ust. § 22 odst. 1 písm. f) bod 4 zákona o přestupcích, kterého se dopustil porušením ust. § 18 odst. 3 zákona o silničním provozu. Za tento přestupek byla stěžovateli uložena pokuta ve výši 1.800 Kč. Protože proti příkazu podal stěžovatel odpor, městský úřad mu přípisem ze dne 10. 6. 2010

sdělil, že pokračuje v řízení o přestupku a současně ho předvolal k ústnímu jednání na 30. 6. 2010 v 14:45 h. Téhož dne předvolal k výslechu i svědky, prap. K. a prap. S. Dne 29. 6. 2010 byla městskému úřadu doručena stěžovatelova žádost o přeložení jednání s odůvodněním, že následující den se má dostavit na předem objednané lékařské vyšetření. K žádosti připojil kopii potvrzení vystaveného MUDr. M. V. Poté byl stěžovatel znovu předvoláním ze dne 1. 7. 2010 pozván k ústnímu jednání nařízenému na den 23. 7. 2010 v 9:00 h. O změně termínu ústního jednání byly vyrozuměni i oba svědci. Podle doručenky byla stěžovateli zásilka jako nevyzvednutá vložena do schránky dne 21. 7. 2010, přičemž fikce doručení nastala uplynutím desetidenní lhůty dne 19. 7. 2010. Podle úředního záznamu ze dne 23. 7. 2010 byl uvedeného dne v cca 8:55 h. městský úřad telefonicky kontaktován stěžovatelem, který sdělil, že se nemůže k nařízenému jednání dostavit. Na dotaz, jaký má důvod a proč se omlouvá až těsně před jednáním, stěžovatel sdělil, že je toho dne u lékaře na vyšetření a o termínu jednání se dozvěděl až tento den. Stěžovateli bylo sděleno, že oprávněnost jeho omluvy může být posouzena až po obdržení příslušných podkladů a o dalším postupu bude vyrozuměn písemně. Dále mu bylo sděleno, že výslech svědků předvolaných na uvedený den vzhledem k omluvě těsně před jednáním bude proveden, že s těmito důkazy se před vydáním rozhodnutí bude moci seznámit a vyjádřit se k nim. Dne 23. 7. 2010 byli vyslechnuti předvolaní svědci prap. P. S. v 9:15 h a M. K. v 9:36 h. Následně dne 27. 7. 2010 byla městskému úřadu doručena kopie poukazu k odbornému vyšetření, na kterém je kromě jména stěžovatele, jeho bydliště a zaměstnavatele uvedeno pouze: „*Plánovaná rtg vyšetření na 9:00 hod.*“ Poukaz je opatřen razítkem Nemocnice následné péče LDN Horažďovice. s. r. o., oddělení radiodiagnostiky a nečitelným podpisem. Předvoláním ze dne 28. 7. 2010 městský úřad předvolal stěžovatele k dalšímu ústnímu jednání na den 25. 8. 2010 v 9:00 h. Toto předvolání stěžovatel převzal dne 30. 7. 2010. Dne 24. 8. 2010 byla městskému úřadu doručena stěžovatelova omluva a žádost o přeložení jednání z důvodu pracovní neschopnosti, kterou doložil kopií rozhodnutí o dočasné pracovní neschopnosti. Nový termín ústního jednání na 5. 10. 2010 v 9:00 h byl stěžovateli sdělen předvoláním ze dne 6. 9. 2010, které převzal dne 20. 9. 2010. Téhož dne obdržel městský úřad sdělení Mgr. René Gemmela o zastupování stěžovatele doložené plnou mocí ze dne 16. 9. 2010. Předvolání k jednání na den 5. 10. 2010 zástupce stěžovatele převzal dne 23. 9. 2010 a téhož dne byla městskému úřadu doručena jeho žádost o přeložení ústního jednání s ohledem na kolizi s jednáním u Finančního úřadu v Českém Těšíně, což doložil oznámením finančního úřadu ze dne 15. 9. 2010 o výslechu svědka při ústním jednání. Dne 7. 10. 2010 převzal zástupce stěžovatele předvolání k ústnímu jednání o přestupku vyhotovené městským úřadem dne 27. 9. 2010. V předvolání je mimo jiné uvedeno: „*Vzhledem k Vaší omluvě ... Vás zdejší správní orgán ... tímto předvolává k nově nařízenému ústnímu jednání, a to do budovy Městského úřadu Klatovy, odboru dopravy – dopravního úřadu, ulice Mayerova č.p. 130, Klatovy, do místnosti č. 115 – Dopravně správní činnost – přestupky, kdykoliv ve dnech 18. 10. 2010, 20. 10. 2010, 25. 10. 2010 nebo 27. 10. 2010 v době od 14:00 hod. do 15:30 hod. Nedostavíte-li se bez řádné omluvy a uvedení důvodů, které musí být závažné a náležitým způsobem doloženy, v žádném z uvedených termínů jednání, bude ústní jednání konáno ve Vaší nepřítomnosti dle ustanovení § 74 odst. 1 přestupkového zákona ve středu dne 27. 10. 2010 od 15:30 hod. a následně ve věci rozhodnuto.*“ Spis dále obsahuje protokol o ústním jednání ze dne 27. 10. 2010 konaného v nepřítomnosti stěžovatele, protože se on ani jeho zástupce se bez náležité omluvy a uvedení důvodů nedostavili. Následně dne 3. 11. 2010 vydal městský úřad rozhodnutí o přestupku, kterým byl stěžovatel uznán vinným ze spáchání přestupku proti bezpečnosti

a plynulosti provozu na pozemních komunikacích podle ust. § 22 odst. 1 písm. f) bod 4 zákona o přestupcích, kterého se dopustil porušením ust. § 18 odst. 3 zákona o silničním provozu. Proti tomuto rozhodnutí podal stěžovatel v zákonné lhůtě odvolání, které krajský úřad zamítl a napadené rozhodnutí městského úřadu potvrdil. Proti tomuto rozhodnutí podal stěžovatel žalobu, kterou krajský soud napadeným rozsudkem zamítl.

Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval námitkou, že aniž by byl stěžovatel řádně předvolán, konalo se dne 27. 10. 2010 od 15:30 h ústní jednání ve věci přestupku. V souvislosti s touto stížní námitkou je třeba zdůraznit, že městský úřad řádně v dostatečném časovém předstihu předvolal stěžovatele k ústnímu jednání postupně nařízenému na 30. 6. 2010, 23. 7. 2012, 25. 8. 2010 a 5. 10. 2010. K prvním třem jednáním se stěžovatel vždy bezprostředně před jejich konáním omluvil a poslední se nekonalo z důvodu omluvy stěžovatelova právního zástupce. I přes toto zjevně obstrukční jednání (např. omluva neúčasti u jednání dne 30. 6. 2010 byla doručena městskému úřadu dne 29. 6. 2010 přesto, že se mělo jednat o předem objednané lékařské vyšetření u MUDr. M. V.; svou neúčast u ústního jednání dne 23. 7. omlouval stěžovatel telefonicky 5 min před jeho zahájením; omluva neúčasti u ústního jednání dne 25. 8. 2010 byla doručena městskému úřadu den před jeho konáním přesto, že v pracovní neschopnosti byl stěžovatel od 20. 8. 2010 a měl vycházky od 8:00 h do 20:00 h) se městský úřad snažil vyjít stěžovateli vstříc a umožnit jemu i jeho advokátovi se sídlem v Karviné účastnit se jednání na Městském úřadě v Klatovech tak, aby to v co nejširší míře vyhovovalo jejich možnostem. Proto použil, jak správně uvedl krajský soud, poněkud nestandardní procesní postup a dal jim možnost dostavit se k ústnímu jednání „*kdykoliv ve dnech 18. 10. 2010, 20. 10. 2010, 25. 10. 2010 nebo 27. 10. 2010 v době od 14:00 hod. do 15:30 hod.*“ Současně jej poučil, že „*Nedostavíte-li se bez řádné omluvy a uvedení důvodů, které musí být závažné a náležitým způsobem doloženy, v žádném z uvedených termínů jednání, bude ústní jednání konáno ve Vaší nepřítomnosti dle ustanovení § 74 odst. 1 přestupkového zákona ve středu dne 27. 10. 2010 od 15:30 hod. a následně ve věci rozhodnuto.*“ Podle názoru Nejvyššího správního soudu byly z takto formulovaného předvolání zřejmé jak termíny, kdy se stěžovatel a jeho právní zástupce mohli dostavit k ústnímu jednání, tak i nejzazší termín, kdy bude konáno ústní jednání i v jeho nepřítomnosti. Toto předvolání bylo zástupci stěžovatele řádně doručeno dne 7. 10. 2010, tj. s dostatečným časovým předstihem, a pokud měl jakékoliv pochybnosti o jeho obsahu, pak mu nic nebránilo učinit dotaz na městský úřad za účelem jejich odstranění. Zástupce však na předvolání nijak nereagoval a v žádném z navržených termínů se ani on, ani stěžovatel k ústnímu jednání nedostavili. Za této situace byl městský úřad oprávněn věc projednat i v nepřítomnosti stěžovatele, protože ač byl řádně předvolán, k projednání věci se bez náležité omluvy nedostavil (§ 74 odst. 1 zákona o přestupcích). V této souvislosti je třeba odkázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 8. 2005 č. j. 2 Afs 202/2004 - 43, v němž byl vysloven názor, že nelze přijmout formalistický přístup účastníků konkrétního řízení, dosahující svou intenzitou až procesních obstrukcí, jehož důsledkem je faktické znemožnění efektivní činnosti orgánu ochrany práva. Nejvyšší správní soud proto dospěl k závěru, že tato stížní námitka není opodstatněná.

Namítal-li stěžovatel, že výslechy svědků prap. P. S. a prap. M. K. dne 23. 7. 2010 proběhly nezákonně a že k jejich obsahu tak nelze přihlížet, je třeba v této souvislosti poukázat na to, že se jednalo v pořadí již o druhé ústní jednání, ke kterému se tito svědkové na základě předvolání měli dostavit. V případě prvního ústního jednání

nařízeného na den 30. 6. 2010 byla písemná omluva stěžovatele doručena městskému úřadu dne 29. 6. 2010, tzn., že zde byl ještě časový prostor, byť minimální, uvědomit svědky, že se ústní jednání v uvedeném termínu konat nebude. V případě druhého ústního jednání nařízeného na den 23. 7. 2010 nebyl stěžovatel při doručování předvolání zastižen, a proto mu byla dne 7. 7. 2010 zanechána výzva a poučení, zásilka byla poté uložena u provozovatele poštovních služeb a s ohledem na její nevyzvednutí vložena do jeho domovní schránky. V souladu s ust. § 24 odst. 1 správního řádu bylo tedy předvolání doručené dnem 19. 7. 2010. Stěžovatel však svou neúčast u ústního jednání oznámil správnímu orgánu telefonicky 5 min před jeho zahájením a teprve následně dne 27. 7. 2010 mu doručil kopii poukazu k odbornému vyšetření s uvedením *„Plánovaná rtg vyšetření“* vystaveného Nemocnicí následné péče LDN Horažďovice, s. r. o. Jednalo-li se o plánované vyšetření, pak nic nebránilo stěžovateli tuto skutečnost sdělit městskému úřadu s předstihem. Protože se jednalo již o druhé stěžovatelem zmařené ústní jednání, k němuž byli svědci předvoláni, byli proto v souladu se zásadou procesní ekonomie předvolaní svědci, kteří se již dostavili, vyslechnuti mimo ústní jednání, o čemž byl stěžovatel informován v průběhu telefonického rozhovoru v návaznosti na svou omluvu a byl i poučen, že se s těmito důkazy před vydáním rozhodnutí bude moci seznámit a vyjádřit se k nim. Stěžovateli poté nic nebránilo v tom, aby tak kdykoliv v průběhu řízení učinil. Tato námitka je proto rovněž nedůvodná.

Stěžovatel rovněž namítal, že mu nebyla městským úřadem dána možnost seznámit se s výsledky dokazování před vydáním rozhodnutí. Jak už bylo výše uvedeno, městský úřad opakovaně nařizoval ústní jednání a stěžovatel je vždy svými omluvami bezprostředně před jejich konáním zmařil. Proto městský úřad volil takovou formu, která by umožnila stěžovateli, a také jeho právnímu zástupci, zvolit si kterýkoliv z alternativně uvedených termínů. Stěžovatel byl přitom řádně a s dostatečným předstihem informován, že dne 27. 10. 2010 v době od 15:30 h proběhne za stanovených podmínek ústní jednání, a to i v jeho nepřítomnosti, a že následně bude rozhodnuto ve věci. Současně byl poučen i o tom, že v průběhu ústního jednání správní orgán provede dokazování, po jehož ukončení bude mít možnost vyjádřit se ke všem podkladům pro vydání rozhodnutí, ke všem skutečnostem, které jsou mu kladeny za vinu, a k důkazům o nich. Stěžovatel ani jeho zástupce se však bez omluvy v žádném z uvedených termínů k nařízenému ústnímu jednání nedostavili a ani poté nevyužili práva nahlížet do spisu, k čemuž měli dostatek prostoru, neboť rozhodnutí o přestupku bylo vydáno až dne 3. 11. 2010. Z výše uvedeného je zřejmé, že stěžovatel se sám svým procesním postupem připravil o právo seznámit se s výsledky dokazování. Jeho požadavek uplatněný v kasační stížnosti, aby jemu nebo jeho zástupci městský úřad zaslal protokol z jednání ze dne 27. 10. 2010 a sdělil, že dokazování považuje za skončené a uděluje možnost k závěrečnému vyjádření, nemá oporu v zákoně. Tato námitka je proto rovněž nedůvodná.

V poslední stížní námitce stěžovatel vytýkal krajskému soudu, že v rozporu se zákonem posoudil provedený výslech policistů s poukazem na porušení povinnosti mlčenlivosti.

Podle ust. § 55 odst. 3 správního řádu nesmí být svědek vyslýchán též tehdy, jestliže by svou výpovědí porušil státem uloženou nebo uznanou povinnost mlčenlivosti, ledaže

byl této povinnosti příslušným orgánem nebo tím, v jehož zájmu tuto povinnost má, zproštěn.

Podle ust. § 115 odst. 1 zákona o Policii ČR policista, zaměstnanec policie, inspektor nebo zaměstnanec inspekce jsou povinni zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, se kterými se seznámili při plnění úkolů policie, inspekce nebo v souvislosti s nimi, a které v zájmu zabezpečení úkolů policie, inspekce nebo v zájmu jiných osob vyžadují, aby zůstaly utajeny před nepovolanými osobami. Tato povinnost trvá i po skončení služebního nebo pracovního poměru.

Z citovaných ustanovení vyplývá, že policista je povinen zachovávat mlčenlivost v případě kumulativního splnění dvou podmínek, a to že se jedná o skutečnosti, se kterými se seznámil při plnění úkolů policie nebo v souvislosti s nimi, a že je v zájmu zabezpečení úkolů policie nebo v zájmu jiných osob, aby tyto skutečnosti zůstaly utajeny před nepovolanými osobami. Zatímco první podmínka byla bezpochyby splněna, druhá již nikoliv. V daném případě policisté vypovídali jako svědci v řízení o přestupku stěžovatele, tedy o skutečnostech, se kterými se seznámili při plnění úkolů policie nebo v souvislosti s nimi. Skutečnosti, o kterých vypovídali, však v žádném případě nebyly takového charakteru, že by jejich prezentace ve správním řízení měla zůstat utajena před nepovolanými osobami, neboť je to v zájmu zabezpečení úkolů policie nebo jiných osob. Je absurdní, aby skutečnosti týkající se pouze stěžovatele, s nimiž se seznámili při plnění úkolů policie, měly zůstat utajeny před správním orgánem v řízení o stěžovatelově přestupku, protože by to bylo v rozporu se základní zásadou činnosti správních orgánů upravenou v ust. § 3 správního řádu. V této souvislosti považuje Nejvyšší správní soud za nutné uvést, že se sice neztotožňuje s argumentací krajského soudu k této námitce, ale tato skutečnost nemá vliv na zákonnost jeho rozhodnutí, které je věcně správné. Tato stížní námitka je proto také nedůvodná.

Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud neshledal kasační stížnost důvodnou, a proto ji podle ust. § 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s. zamítl bez jednání postupem podle ust. § 109 odst. 2 s. ř. s., podle kterého o kasační stížnosti rozhoduje zpravidla bez jednání.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ust. § 60 odst. 1 věta první ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Nejvyšší správní soud žádnému z účastníků náhradu nákladů nepřiznal, protože stěžovatel v řízení úspěch neměl a krajskému úřadu žádné náklady s tímto řízením nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** přípustné opravné prostředky.

V Brně dne 8. srpna 2012

JUDr. Eliška Cihlářová
předsedkyně senátu